

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Thesavrvs|| Locorum|| Commvnivm|| Jvrisprvdentiaē

Barbosa, Agostinho

Lipsiæ, 1697

Cap. XXXII. De Clementia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80071)

provisi in eadem dispositione, l. *sanctio* 41. & ibi Bart. & Albert. ff. de pen. l. *doli clausula* 119. de V. O. ubi gl. Bart. i. consult. decis. conf. 64. n. 1. l. *alimenta* 16. §. *basilica* 2. ff. de alm. legat. nec comprehendit majora non expressis. cap. *sedes* 15. extra de rescript. Cravett. consil. 95. incipiente *vifis* bñ n. 10. Consil. Arg. cons. 1. lib. 1. n. 47.

IV.

Clausula universalis tantum operatur quoad omnia; quantum particularis quoad singula. l. *si duopleres* 51. in fin. de admin. tut. l. *actione* 65. §. *renunciare* 7. ff. pro socio. l. *qui scit* 25. in princ. ff. de usufr. l. *si servus* 66. ff. de acquirend. hered. l. *quoties* 10. C. fam. hercis. l. 2. C. de quadr. prescript. ibi vel quaslibet alias licet nominatim presentis, & c. Oldend. inter Consil. Marpurg. consil. 5. n. 95. vol. 2.

Limita in renunciationibus: ubi renunciatio generalis & universalis non valet, ut specialis, nisi præcesserint quædam speciales. l. 4. §. 4. si quis caut. jud. ff.

V.

Clausula in fine posita refertur ad omnia præcedentia. l. 1. in fin. C. de liber. præter. l. 3. §. *filius* 2. ff. de liber. & post. ubi clausula in medio posita ad præcedentia, non ad sequentia refertur, c. *inquisitionis* 21. de accusat. Menoch. 2. arbitr. jud. cas. 64. n. 22. Bertazol. lib. 1. decis. conf. 32. n. 39. Myns. lib. 1. res. 6. n. 40.

Limita 1. Si clausula præcedens haberet propriam & specialem determinationem, tunc enim clausula ultimo posita ad eam nunquam refertur, text. in l. *stipulationes commodissimum* 53. l. *doli clausula* 119. de V. O. l. 1. §. *eum qui* ff. de post. l. *sed et si* 26. §. 2. in fin. ubi gloss. ff. ex quibus caus. major. Corn. cons. 200. vol. 3. Lud. Rom. cons. 152.

Limita 2. si præcedentia essent contraria finali clausulæ, quia tunc ea ad sibi contraria non refertur, l. *si idem cum eodem* 11. ff. de iurid. l. *quoties* 10. C. fam. hercis. Alex. cons. 117. vol. 1. l. 1. C. de liber. præter.

Limita 3. Ut non fiat relatio, quando ex eâ relatione laederetur intentio partium. Bart. Socin. cons. 21. col. 5.

Limita 4. Si per relationem generalis clausulæ procedens dispositio redderetur inutilis. l. *cum vulgari* 4. ff. de dot. præleg. Alex. cons. 117. post med. volum. 1.

Limita 5. Si per talem relationem sequeretur absurdum, Abbas in cap. *Ecclesia vestra* de Elect. per illum text. Bart. Socin. in d. cons. 21. vol. 4.

Limita 6. Quando potest diversa ratio assignari, quare non debeat procedere vel fieri relatio. Bart. in l. 1. in fin. per illum text. C. de liber. præter. Corn. cons. 69. col. 2. in fin. vol. 1.

VI.

Clausulæ consuetæ si penitus omisæ fuerint, habentur pro expressis, Nic. Ant. Gravet. post vestr. libr. 7. cap. 1. n. 34. Gabr. concl. 3. de consuet. lib. 6. n. 35. Intellige si omittantur clausulæ, quæ sunt de natura contractus quidem, tales tamen ut sine earum expressione satis de contractu constet, adeoque fieri non possit, quin in consequentiam expressi contractus intelligantur;

si enim actus substantialia concerneret clausula, tunc omisæ non veniret extendenda, Gabr. d. concl. 3. n. 27.

Limita: nisi constet de re & solum de jure supplendum sit, & si non suppleretur, periret actus, quod tamen non intenderent agentes, ut periret. exempl. vide apud Hontem. 3. de art. Notar. c. 8. n. 14. cum seq.

De Clausulâ Codicillari
vid. Codicillus.

CAP. XXXII.
De Clementia.

Axioma I.

Clementia pares nos facit DEO, in quantum naturæ nostræ est possibile. gloss. in l. *Imperialem* Cod. de Napt. & in Nov. 8. §. *itaque* Zabarell. cons. 94. in fin. Oldrad. cons. 47.

II.

Humanitatem oportet miscere severitati, imò quoad possunt iudices sine publico detrimento, clementiores esse debent. l. *illicitas* 6. §. *ult.* l. *obserandum* 19. ff. de offic. præsid. Oldend. cl. 1. act. 2. Ratio: quia misereri delinquentibus vera est iustitia. c. *vera* 15. dist. 45. Et qui putant misericordiam negandam peccantibus, de iustitia nimis præsumunt, & ideo percussi pereunt. Roland. à Vall. cons. 77. in fin. lib. 3. propterea tradidit iustus iudex Deus subditos Principi, ut eos tueatur, custodiat, servet. Cum tutius sit ex benignitate, h. e. remissione præmium expectare, quam de avaritia reddere rationem. Alex. cons. 51. l. 4. Boeckel. de publ. judic. diag. 6. f. 103.

III.

Benigni Principis est ad Clementiæ commodum, transilire interdum æquitatis terminos, quando sola misericordia est, cui omnes virtutes cedere honorabiliter recusant. Cassiodor. lib. 11. epist. 40. Unde Claudianus:

Ignoscere pulchrum.

Jam misero poenæ genus vidisse peccatum. add. & Aristot. 2. Eth. c. 4. & 4. Eth. cap. 11. Sæpè itaque fit, ut qui clementiæ laudem nimium affectant, in extremum incidunt, quod iis quidem accidere videmus, qui facinorosis hominibus misericordiam debere putant. Quorum misericordiam Ambros. l. 1. offic. & serm. 8. in Ps. 118. v. 2. injustam vocat, quippe quæ iis impenditur, qui malefactorum voluntatem non deposuerunt. Arniseus lib. 1. de Majest. c. 3. n. 6.

CAP. XXXIII.
De Coactione.

Axioma I.

Paria sunt aliquid fieri coacte vel timore coactionis. l. *novissimè* 7. §. non semper. 1. ibi: Quid si compulsus, aut metu ne compelleretur, auctoritatem tutor accommodaverit, nonne debet esse excusatus. ff. *quod falso tutor. aut. gest.* Ubi tutor excusatur non solum, quod consensum pupillo præstat coactus à iudice, sed etiam si sponte